

UREDBA (EU) 2020/559 EUROPSKOG PARLAMENTA I VIJEĆA**od 23. travnja 2020.****o izmjeni Uredbe (EU) br. 223/2014 u pogledu uvođenja posebnih mjera kao odgovor na izbijanje bolesti COVID-19**

EUROPSKI PARLAMENT I VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 175. treći stavak,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon prosljeđivanja nacрта zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s redovnim zakonodavnim postupkom ⁽¹⁾,

budući da:

- (1) Uredbom (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća ⁽²⁾ utvrđena su pravila za Fond europske pomoći za najpotrebitije („Fond“).
- (2) Države članice na nezapamćen su način pogođene izbijanjem bolesti COVID-19. Kriza dovodi do povišenog rizika za najranjivije, kao što su najpotrebitije osobe, posebice poremećajem pružanja potpore iz Fonda.
- (3) Kako bi se pružio trenutačan odgovor na posljedice krize koje trpe najpotrebitije osobe, rashodi za operacije kojima se jačaju kapaciteti za odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 trebali bi biti prihvatljivi od 1. veljače 2020.
- (4) Kako bi se olakšalo opterećenje javnih proračuna zbog odgovora na izbijanje bolesti COVID-19, državama članicama trebalo bi iznimno omogućiti da zatraže da se za obračunsku godinu 2020.–2021. primjenjuje stopa sufinanciranja od 100 %, vodeći računa o odobrenim proračunskim sredstvima i raspoloživom financiranju. Komisija može, na temelju procjene primjene iznimne stope sufinanciranja, predložiti produljenje te mjere.
- (5) Kako bi se osiguralo da najpotrebitije osobe mogu i dalje u sigurnom okruženju primiti pomoć iz Fonda, države članice trebaju imati dovoljnu fleksibilnost prilagoditi programe potpore trenutnim okolnostima na temelju savjetovanja s partnerskim organizacijama, među ostalim tako što bi se dopustila uspostava alternativnih načina dostave, primjerice dostava vaučerima ili karticama u elektroničkom ili drugom obliku, te dopustilo državama članicama da određene elemente operativnog programa izmijene bez potrebe za donošenjem odluke Komisije. Kako bi se ostvarila sigurna pomoć najranjivijim osobama, trebalo bi omogućiti dostavu potrebnih zaštitnih materijala i opreme partnerskim organizacijama izvan okvira proračuna za tehničku pomoć.
- (6) Primjereno je utvrditi posebna pravila za utvrđivanje prihvatljivih troškova koje korisnici snose ako su operacije odgođene, suspendirane ili nisu potpuno provedene zbog izbijanja bolesti COVID-19.
- (7) Kako bi se državama članicama omogućilo usredotočiti se na uvođenje mjera za odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 i za izbjegavanje poremećaja u dostavi pomoći najpotrebitijim osobama zbog opasnosti od zaraze, primjereno je predvidjeti posebne mjere kojima se smanjuje administrativno opterećenje nadležnih tijela i omogućuje fleksibilnost u pogledu poštovanja određenih zakonodavnih zahtjeva, osobito onih koji se odnose na praćenje, kontrolu i reviziju.

⁽¹⁾ Stajalište Europskog parlamenta od 17. travnja 2020. (još nije objavljeno u Službenom listu) i odluka Vijeća od 22. travnja 2020.

⁽²⁾ Uredba (EU) br. 223/2014 Europskog parlamenta i Vijeća od 11. ožujka 2014. o Fondu europske pomoći za najpotrebitije (SL L 72, 12.3.2014., str. 1.).

- (8) S obzirom na to da cilj ove Uredbe, odnosno uvođenje posebnih mjera radi osiguranja učinkovite provedbe Fonda za vrijeme izbijanja bolesti COVID-19, ne mogu dostatno ostvariti države članice, nego se zbog opsega i učinaka djelovanja on na bolji način može ostvariti na razini Unije, Unija može donijeti mjere u skladu s načelom supsidijarnosti utvrđenim u članku 5. Ugovora o Europskoj uniji (UEU). U skladu s načelom proporcionalnosti utvrđenim u tom članku, ova Uredba ne prelazi ono što je potrebno za ostvarivanje tog cilja.
- (9) S obzirom na hitnost potrebne potpore ova bi Uredba trebala stupiti na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.
- (10) Uzimajući u obzir hitnost koja proizlazi iz iznimnih okolnosti uzrokovanih izbijanjem bolesti COVID-19, s time povezanom javnozdravstvenom krizom i njezinim društvenim i gospodarskim posljedicama, smatralo se primjerenim predvidjeti iznimku od roka od osam tjedana iz članka 4. Protokola br. 1 o ulozi nacionalnih parlamenata u Europskoj uniji, priloženog UEU-u, Ugovoru o funkcioniranju Europske unije i Ugovoru o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju.
- (11) Uredbu (EU) br. 223/2014 trebalo bi stoga na odgovarajući način izmijeniti,

DONIJELI SU OVU UREDBU:

Članak 1.

Uredba (EU) br. 223/2014 mijenja se kako slijedi:

1. u članku 9. stavku 4. prvi podstavak zamjenjuje se sljedećim:

„4. Stavci 1., 2. i 3. ne primjenjuju se za potrebe izmjene elemenata operativnog programa koji su obuhvaćeni pododjeljcima 3.5 i 3.6., odnosno odjeljkom 4. predložaka operativnog programa iz Priloga I. ni elemenata iz članka 7. stavka 2. točaka od (a) do (e) i (g) ako su ti elementi izmijenjeni radi odgovora na krizu uzrokovanu izbijanjem bolesti COVID-19.”;

2. u članku 13. stavku 1. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, godišnje izvješće o provedbi za 2019. podnosi se do 30. rujna 2020.”;

3. u članku 20. umeće se sljedeći stavak:

„1.a Odstupajući od stavka 1., na javne rashode prijavljene u zahtjevima za plaćanje tijekom obračunske godine koja počinje 1. srpnja 2020., a završava 30. lipnja 2021., može se, na zahtjev države članice, primijeniti stopa sufinanciranja od 100 %.

Zahtjevi za izmjenu stope sufinanciranja podnose se u skladu s postupkom izmjene operativnih programa iz članka 9. te im se prilaže revidirani program. Stopa sufinanciranja od 100 % primjenjuje se samo ako je Komisija odobrila odgovarajuću izmjenu operativnog programa prije podnošenja konačnog zahtjeva za međuplaćanje u skladu s člankom 45. stavkom 2.

Prije podnošenja prvog zahtjeva za plaćanje za obračunsku godinu koja započinje 1. srpnja 2021., države članice dužne su dostaviti tablicu iz odjeljka 5.1. predložaka operativnih programa iz Priloga I. i u njoj navesti koja je stopa sufinanciranja bila primijenjena tijekom obračunske godine koja završava 30. lipnja 2020.”;

4. u članku 22. stavku 4. dodaje se sljedeći podstavak:

„Odstupajući od prvog podstavka, rashodi za operacije kojima se jačaju kapaciteti za odgovor na izbijanje bolesti COVID-19 prihvatljivi su od 1. veljače 2020.”;

5. u članku 23. umeće se sljedeći stavak:

„4.a Hrana i/ili osnovna materijalna pomoć može se najpotrebitijim osobama dostaviti izravno ili neizravno, primjerice putem vaučera ili kartica u elektroničkom ili drugom obliku, pod uvjetom da se takvi vaučeri, kartice ili drugi instrumenti mogu zamijeniti samo za hranu i/ili osnovnu materijalnu pomoć.”;

6. u članku 26. stavak 2. mijenja se i glasi:

(a) točka (a) zamjenjuje se sljedećim:

„(a) troškovi kupnje hrane i/ili osnovne materijalne pomoći te troškovi kupnje osobnih zaštitnih materijala i opreme za partnerske organizacije;”;

(b) točka (c) zamjenjuje se sljedećim:

„(c) administrativni troškovi, troškovi pripreme, prijevoza i skladištenja koje snose partnerske organizacije po fiksnoj stopi od 5 % troškova iz točke (a); ili 5 % vrijednosti prehrambenih proizvoda prodanih u skladu s člankom 16. Uredbe (EU) br. 1308/2013;”;

7. umeću se sljedeći članci:

„Članak 26.a

Prihvatljivost rashoda za operacije koje su zbog izbijanja bolesti COVID-19 suspendirane, a podupiru se u okviru OPI

Prihvatljivi troškovi koje u skladu s člankom 26. stavkom 2. snose tijelo za nabavu ili partnerske organizacije ne umanjuju se ako je isporuka hrane i/ili osnovne materijalne pomoći odgođena zbog izbijanja bolesti COVID-19. Takvi se troškovi mogu u potpunosti prijaviti Komisiji u skladu s člankom 26. stavkom 2. prije nego što se hrana i/ili osnovna materijalna pomoć dostavi najpotrebitijim osobama, pod uvjetom da se isporuka nastavi po završetku krize povezane s izbijanjem bolesti COVID-19.

Ako se zbog izbijanja bolesti COVID-19 isporuka suspendira i hrana se zbog toga pokvari, troškovi iz članka 26. stavka 2. točke (a) se ne umanjuju.

Članak 26.b

Prihvatljivost rashoda za operacije koje su zbog izbijanja bolesti COVID-19 suspendirane, a podupiru se u okviru OP II ili tehničke pomoći

1. Ako je provedba operacija suspendirana zbog izbijanja bolesti COVID-19 države članice mogu rashode nastale za vrijeme suspenzije smatrati prihvatljivima čak i ako se ne pruže nikakve usluge, pri čemu moraju biti ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) provedba operacija suspendirana je nakon 31. siječnja 2020.;

(b) do suspenzije operacije došlo je zbog izbijanja bolesti COVID-19;

(c) rashodi su nastali i plaćeni;

(d) iznos rashoda stvarni je trošak korisnika i ne može se osigurati njegov povrat ni nadoknada; ako država članica ne pruža povrat ni nadoknadu, ona može ovaj uvjet smatrati ispunjenim na temelju izjave korisnika; povrati i nadoknada odbijaju se od rashoda;

(e) rashodi su ograničeni na razdoblje suspenzije operacije.

2. Kada je riječ o operacijama za koje je korisniku iznos nadoknađen na osnovi pojednostavnjenih mogućnosti obračuna troškova, kod kojih je provedba djelovanja na kojima se nadoknada temelji suspendirana zbog izbijanja bolesti COVID-19, dotična država članica može korisniku nadoknaditi iznos onoga što je tijekom suspenzije planirao ostvariti, čak i ako nikakva djelovanja nisu ostvarena, ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

(a) provedba djelovanja suspendirana je nakon 31. siječnja 2020.;

(b) do suspenzije djelovanja došlo je zbog izbijanja bolesti COVID-19;

(c) troškovi dobiveni pojednostavnjenim mogućnostima obračuna odgovaraju stvarnima koje snosi korisnik, koji to mora dokazati, te njihov povrat ni nadoknadu nije moguće osigurati; ako država članica ne pruža povrat ni nadoknadu, ona može ovaj uvjet smatrati ispunjenim na temelju izjave korisnika; povrati i nadoknada oduzimaju se od troškova dobivenih pojednostavnjenom mogućnošću obračuna;

(d) nadoknada korisniku ograničena je na razdoblje suspenzije djelovanja.

Kad je riječ o operacijama iz prvog podstavka ovog stavka, država članica može korisniku isplatiti nadoknadu i na osnovi troškova iz članka 25. stavka 1. točke (a) ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka.

Ako država članica korisniku isplaćuje nadoknadu na temelju prvog i drugog podstavka, dužna je osigurati da se isti rashod nadoknadi samo jedanput.

Članak 26.c

Prihvatljivost rashoda za operacije koje zbog izbijanja bolesti COVID-19 nisu potpuno provedene, a podupiru se u okviru OP II ili tehničke pomoći

1. Ako operacije zbog izbijanja bolesti COVID-19 nisu potpuno provedene, država članica svejedno može njihove rashode smatrati prihvatljivima ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) provedba operacije prestala je nakon 31. siječnja 2020.;
- (b) do prestanka provedbe operacije došlo je zbog izbijanja bolesti COVID-19;
- (c) rashodi koji prethode prestanku provedbe operacije nastali su korisniku i plaćeni su.

2. Kad je riječ o operacijama koje zbog izbijanja bolesti COVID-19 nisu u cijelosti provedene, a kod kojih su korisnicima troškovi nadoknađeni na temelju pojednostavnjenih mogućnosti obračuna, država članica može rashode tih operacija smatrati prihvatljivima ako su ispunjeni svi sljedeći uvjeti:

- (a) provedba operacije prestala je nakon 31. siječnja 2020.;
- (b) do prestanka provedbe operacije došlo je zbog izbijanja bolesti COVID-19;
- (c) djelovanja obuhvaćena pojednostavnjenim mogućnostima obračuna troškova barem su djelomično izvršena prije prestanka provedbe operacije.

Kad je riječ o operacijama iz prvog podstavka ovog stavka, država članica može korisniku isplatiti nadoknadu i na osnovi troškova iz članka 25. stavka 1. točke (a) ako su ispunjeni uvjeti iz stavka 1. ovog članka.

Ako država članica korisniku isplaćuje nadoknadu na temelju prvog i drugog podstavka, dužna je osigurati da se isti rashod nadoknadi samo jedanput.”;

8. u članku 30. umeće se sljedeći stavak:

„1.a Države članice mogu tijekom izbijanja bolesti COVID-19 na temelju analize potencijalnih rizika uvesti manje stroge zahtjeve za kontrolu i reviziju u pogledu dostave hrane i/ili materijalne pomoći najpotrebitijim osobama.”.

Članak 2.

Ova Uredba stupa na snagu sljedećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu 23. travnja 2020.

Za Europski parlament
Predsjednik
D.M. SASSOLI

Za Vijeće
Predsjednik
G. GRLIĆ RADMAN